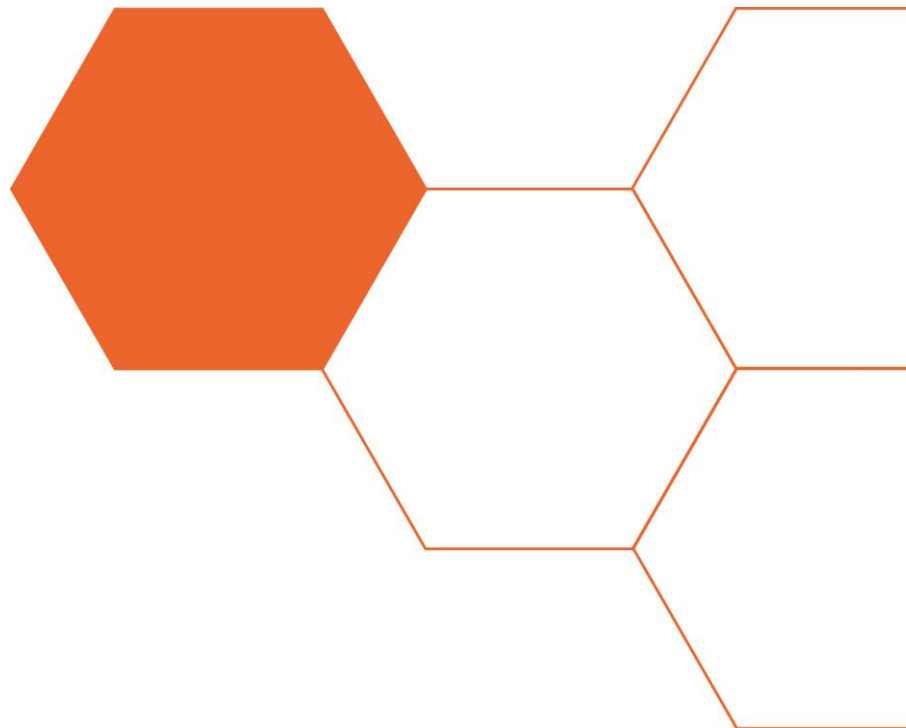

Regional riktlinje för indikationer för kirurgisk åtgärd vid gynekomasti

Riktlinjer för utförare av hälso- och sjukvård i Region Skåne. Regionala riktlinjer har tagits fram i nära samverkan med berörda sakkunniggrupper. Riktlinjerna är fastställda av hälso- och sjukvårdsdirektören.

Förord

Tidigare PM om indikationer för plastikkirurgisk korrigerande vid gynekomasti har nu uppdaterats. I samband med detta har det framkommit ett behov av en bredare belysning av utredning och behandling av patienter med gynekomasti varför det nu inleds ett tvärdisciplinärt arbete i syfte att ta fram ett sådant vårdprogram.

Föreliggande reviderande riktlinje har tagits fram vid sektionen för plastikkirurgi på SUS och är avstämd med allmänkirurgiska verksamheter i Region Skåne.

Riktlinjerna fastställs härmed

Malmö 2019-03-12

Pia Lundbom
Tf hälso- och sjukvårdsdirektör

Innehållsförteckning

Förord.....	2
Dokumentinformation	4
Sammanfattning.....	5
Arbetsgrupp	5
Avgränsning, epidemiologi, diagnostik, behandling och remissrutiner	5
Referenser och länkar	6

Dokumentinformation

	Namn	Position	E-postadress
Huvudansvarig	Henry Svenssoon	Plastikkirurgi, SUS	henry.svenssonarnberg@skane.se
Fastställt av	Pia Lundbom	Tf hälso- och sjukvårdsdirektör	pia.lundbom@skane.se
Kontaktperson Koncernkontoret	Sven Oredsson	Medicinsk rådgivare	sven.oredsson@skane.se

Giltighet

	Giltigt från och med	Giltigt till och med	Ansvarig/huvudförfattare
Ursprunglig version	2010-06-01		Henry Svensson Arnberg
Revidering	2019-03-12	2020-02-28	Henry Svensson Arnberg

Sammanfattning

Gynekomasti hos män är en vanlig åkomma men medför i flertalet fall inte besvär av det slag att kirurgisk åtgärd kan motiveras inom ramen för offentlig finansiering.

OBS! Viktigt att vid ensidig gynekomasti och misstanke om malign orsak alltid utreda detta med cytologi. Gynekomasti kan också i enstaka fall vara ett uttryck för endokrin grundsjukdom.

Arbetsgrupp

Farokh Collander Farzaneh, överläkare, sektion plastikkirurgi, SUS

Henry Svensson, överläkare, sektion plastikkirurgi, SUS

Bengt Ahringberg-Kald, överläkare, kirurgi, SUS

Pia Lindblom, överläkare, kirurgi, Helsingborg

Tor Svensjö, överläkare, kirurgi, Kristianstad

Avgränsning, epidemiologi, diagnostik, behandling och remissrutiner

1. Pubertetsgynekomasti

Pubertetsgynekomasti är vanligt förekommande och i enstaka fall går den inte tillbaka på ena eller båda sidorna och i dessa fall bör operation utföras på plastikkirurgiska sektionen, SUS Malmö alternativt av erfaren bröstkirurg vid allmänkirurgisk klinik. I enstaka fall kan denna typ av gynekomasti vara medfödd. I samtliga dessa fall utgör gynekomastin en väl palpabel körtelplatta under areola.

Sammanfattningsvis bör patienter med pubertetsgynekomasti som inte spontant går tillbaka remitteras till plastikkirurgisk klinik.

2. Övriga patienter med gynekomasti

Övriga patienter med gynekomasti bör endast i undantagsfall opereras. Det rör sig i många fall om vuxna män med en "kvinnlig" form på bröstet snarare än en äkta gynekomasti. Operation av denna grupp ingår i flertalet fall inte i Region Skånes utbud av sjukvård dock måste individuell bedömning göras tex vid känd endokrina sjukdom som orsak. Grundregeln är att ett normalt BMI (dvs högst 25) är en förutsättning för operation men även här kan undantag göras i enstaka fall.

Sammanfattningsvis ska denna grupp i flertalet fall inte opereras inom ramen för offentlig finansiering.

3. Läkemedelsinducerad gynekomasti

En liten grupp patienter har en gynekomasti som är läkemedelsinducerad. Dessa bör i princip bedömas som under punkt 2. I enstaka fall kan den läkemedelsinducerade gynekomastin bli mycket uttalad och då kan operation bli aktuell.

Sammanfattningsvis ska denna grupp i normalfallet inte opereras inom ramen för offentlig finansiering.

4. Bröstptos

Bröstptos hos män bedöms enligt samma riktlinjer som bröstptos hos kvinnor (se länk nedan). Detta innebär att män vanligen inte uppfyller kraven för operation inom det offentliga uppdraget. I enstaka fall kan en mycket uttalad bröstptos uppkomma efter signifikant viktnedgång. Dessa patienter bedöms individuellt vid sektion plastikkirurgi, SUS Malmö.

Sammanfattningsvis ska denna grupp i normalfallet inte opereras inom ramen för offentlig finansiering.

Referenser och länkar

<https://vardgivare.skane.se/siteassets/1.-vardriktlinjer/regionala-varprogram---fillistning/varprogram-plastikkirurgi-viktnedgang-2017.pdf>